

Aanvullend onderzoek naar uilen, amfibieën en grondgebonden zoogdieren in het kader van nieuwbouwoontwikkeling 'de Bolst' in Erp

Augustus 2018
P17-192/W1498
Auteur: E. Schutgens

Natuur-Wetenschappelijk Centrum
078-6213921
nwcadvies@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

**Aanvullend onderzoek naar uilen,
amfibieën en grondgebonden
zoogdieren in het kader van
nieuwbouwwontwikkeling 'de Bolst' in
Erp**

Aanvullend onderzoek naar uilen, amfibieën en grondgebonden zoogdieren in het kader van nieuwbouwwontwikkeling 'de Bolst' in Erp.

Opdrachtgever: KuiperCompagnons

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Veldwerk: Tamar Braaksma, Jeroen Dekker, Rob Haan, Jos Koopman, Arend Mulder, Sibbrand Rinzema, Esmee Schutgens en Koen Woerdenbag

Samenstelling: Esmee Schutgens

Foto's: Jeroen Dekker

Aanvullend onderzoek naar uilen, amfibieën en grondgebonden zoogdieren in het kader van nieuwbouwwontwikkeling 'de Bolst' in Erp [Samenst.: Schutgens, E.] [Foto's: Dekker, J.]. Met lit. opg., Dordrecht: Strix/ NWC.

Trefw.: Wet natuurbescherming, Kerkuil, Steenuil, Rugstreeppad, Steenmarter, Bunzing, Das, De Bolst, Erp

W1498/P17-192

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd, door middel van; druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, augustus 2018

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Gebiedsbeschrijving	7
3	Wettelijk kader	9
4	Methode	13
5	Resultaten	15
6	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	19

Referenties

Bijlagen:

Bijlage 1: Beschermden soorten Wet Natuurbescherming en Rode Lijst

Bijlage 2: Vogels en ruimtelijke ingrepen

1 Inleiding

Er bestaan plannen om nieuwe woningen te realiseren op de locatie 'de Bolst' te Erp (gemeente Meierijstad, provincie Noord-Brabant). Op dit moment is de locatie deels bouwrijp gemaakt en deels nog agrarisch in gebruik.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen en bestemmingsplanwijzigingen dient, in het kader van de Wet natuurbescherming, onderzoek gedaan te worden naar de aanwezige natuurwaarden en dient een beoordeling gemaakt te worden van eventuele negatieve effecten van de plannen op deze waarden.

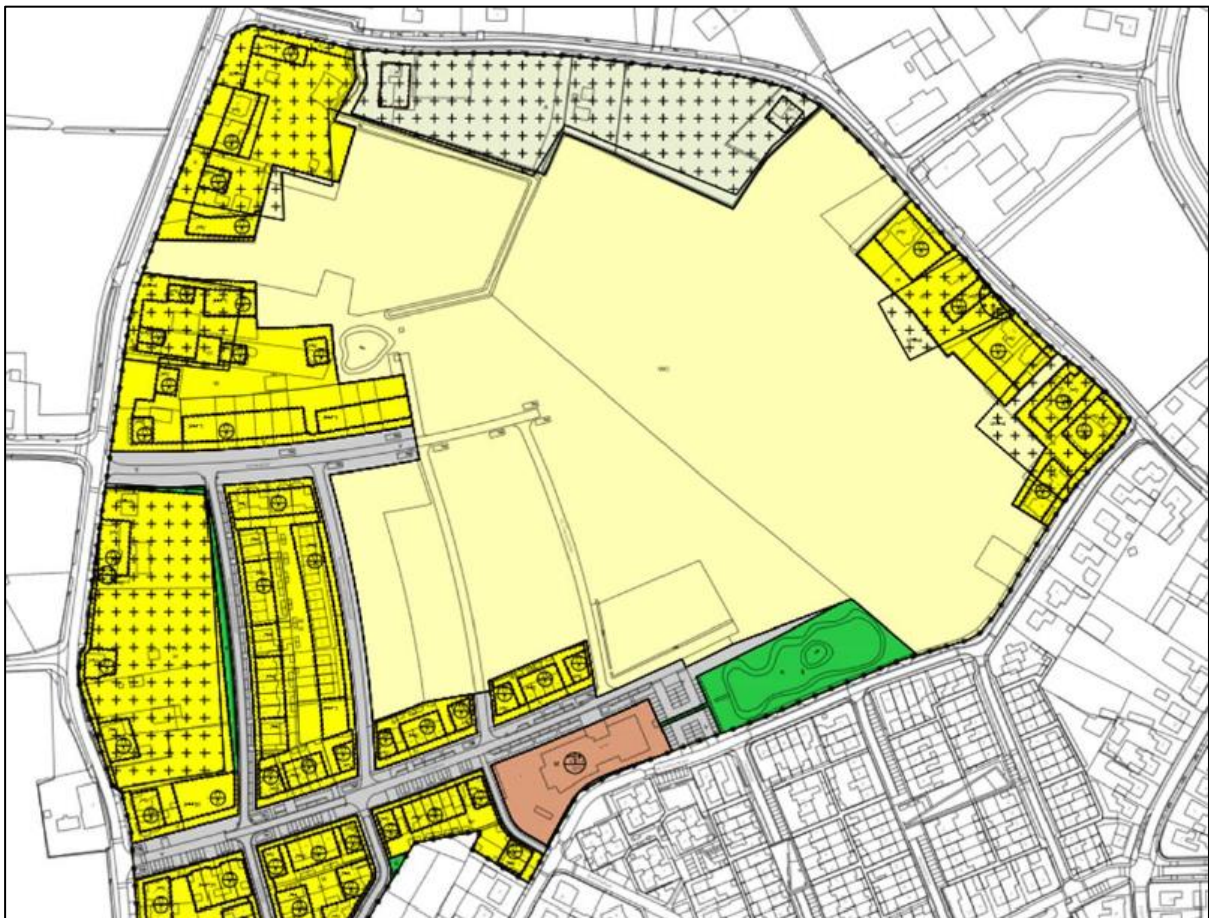
Uit een in oktober 2017 door het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) uitgevoerde quickscan (Paulusse, A. 2017), blijkt dat het plangebied geschikt is al functionele leefomgeving van de Steenuil (*Athene noctua*), de Kerkuil (*Tyto alba*) en/of de Patrijs (*Perdix perdix*), de Rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en diverse grondgebonden zoogdieren zoals de Bunzing (*Mustela putorius*) en de Wezel (*Mustela nivalis*).

Alle bovengenoemde soorten en hun verblijfplaatsen zijn streng beschermd door de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, diende aanvullend onderzoek plaats te vinden. Hiermee kon de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetoond, dan wel uitgesloten en kon achterhaald worden welke functie(s) het plangebied voor hen vervult. Met behulp van de resultaten is bepaald welke gevolgen de voorgenomen plannen voor deze soorten hebben.

KuiperCompagnons heeft het NWC opdracht gegeven voor het aanvullende onderzoek naar de Steenuil, de Kerkuil, de Patrijs, de Rugstreeppad en grondgebonden zoogdieren en om te adviseren in het kader van de natuurwetgeving.

Figuur 1: Ligging van het plangebied. Bron kaartmateriaal: google maps

Figuur 2: Begrenzing plangebied (licht geel gearceerd) en het toekomstig beeld van 'de Bolst'. Bron kaartmateriaal: KuiperCompagnons

2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bevindt zich in het noorden van Erp, aan de grens van de bebouwde kom, in de gemeente Meierijstad (provincie Noord-Brabant) (figuur 1 op de vorige pagina). Het plangebied wordt deel begrensd door wegen en woningen met bijbehorende tuinen (figuur 2 op de vorige pagina). Aan de noord- en oostzijde ligt de weg Oudveld, aan de zuidgrens ligt de Kerisakkerstraat en de Horstakker en in het westen de weg Voorbolst. Het plangebied bestaat uit verruigd grasland, akkerland en een deel bouwrijp gemaakt stuk grond.

Foto 1: impressiefoto van het plangebied

3 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden. In dit geval is alleen soortbescherming aan de orde.

Soortbescherming

Voor dier- en plantensoorten zijn in de Wnb een aantal verbodsbepalingen opgenomen, waarvan vooral de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 belangrijk zijn in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (tekstvak 1 op de volgende pagina).

De verbodsbepalingen uit de artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Wnb plaats te vinden. Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebieden mitigeren en/of compenseren.

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen: alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en "overige soorten" (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies mogen afwijken van de lijst met "overige soorten" door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Een overzicht van alle beschermde soorten is te vinden in bijlage 1.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming

Artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 Wet Natuurbescherming:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10

1. Het is verboden:
 - a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Soorten Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Wanneer één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.1 en/of artikel 3.5 Wnb overtreden worden door de voorgenomen activiteit, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan *elk* van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Zij is nodig:
 - a) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; of
 - b) In het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang; of
 - c) In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang b “dwingende reden van groot openbaar belang”.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een “positieve afwijzing” afgegeven.

Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Overige soorten

Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb.

Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

4 Methode

Kerkuil

Tijdens de quickscan op 04 oktober 2017 werd duidelijk dat er aan de rand van het plangebied een schuur aanwezig was die beschikt over geschikte openingen die de schuur toegankelijk maakte voor een vaste rust- en verblijfplaats van een paartje Kerkuil. Hierdoor werd aanvullend onderzoek naar een mogelijke vaste rust- en verblijfplaats en essentiële functionele leefomgeving van de Kerkuil nodig.

De soortenstandaard over de Kerkuil die opgesteld is door de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) stelt dat de aanwezigheid van een nest van de Kerkuil op de volgende manieren aangetoond kan worden (territoriumkartering BMP SOVON):

- Er is een bezet nest;
- Er is minimaal één waarneming in de periode 1 februari tot en met 31 augustus van:
 - Een paar in broedbiotoop, of;
 - Territoriaal gedrag: een krijsende vogel. Vooral februari en maart, of;
 - Bedelende jongen, doorgaans vanaf juni.

Omdat kerkuilen uitgesproken nachtdieren zijn, zal de inventarisatie/inventarisaties in de avond en nacht uitgevoerd worden. De afwezigheid van broedende kerkuilen is aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van begin februari tot en met half oktober geen aanwezigheid kan worden aangetoond. Er zullen dus maximaal drie inventarisaties uitgevoerd worden die tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikt biotoop plaatsvinden. De inventarisatiedata zijn te vinden in tabel 1.

Steenuil

Tijdens de quickscan op 04 oktober 2017 zijn braakballen gevonden. Deze bleken na analyse dat ze voortkwamen uit een Steenuil of een Torenvalk. Daarnaast is er aan de rand van het plangebied een schuur gezien die beschikt over zeer geschikte openingen die zouden kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor de Steenuil. Hierdoor werd aanvullend onderzoek naar een mogelijke vaste rust- en verblijfplaats van de Steenuil nodig.

De soortenstandaard over de Steenuil die opgesteld is door de RVO stelt dat de aanwezigheid van een voortplantingsplaats of van een vaste rust- en verblijfplaats van een Steenuil het hele jaar kan worden aangetoond. Alle waarnemingen in een geschikt gebied duiden op de mogelijke aanwezigheid van een nestplaats in het gebied. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 1 februari tot en met 30 april. De (vermoedelijke) locatie van de nestplaats kan worden vastgesteld door een nestindicatieve waarneming. Dit kan zijn:

- Het aantreffen van een nest;
- De waarneming van bezoek van een steenuil aan een waarschijnlijke nestplaats

- De waarneming van transport van voedsel naar jongen of bedelende jongen in nest-opening.

Ook de Steenuil is een avonddier, waardoor de inventarisatie/inventarisaties in de avond en nacht zullen worden uitgevoerd en worden gecombineerd met de inventarisaties voor de Kerkuil. De afwezigheid van broedende steenuilen is aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 1 februari tot en met 30 april geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikt biotoop plaatsvinden. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht. Tijdens de inventarisatie zal de baltsroep van steenuilen afgespeeld worden, zodat de dieren aangezet worden om zelf te gaan roepen en zo hun locatie te verraden.

Daarnaast zal voor zowel de Kerkuil en de Steenuil tijdens een dagbezoek binnen het plangebied gezocht worden naar braakballen en andere sporen, zoals veren en uitwerpselen en zal navraag worden gedaan bij de bewoners van de woningen in de directe nabijheid van het plangebied. Ook wordt, op basis van biotoopkenmerken, een inschatting gemaakt van de geschiktheid van delen van het plangebied als foerageergebied.

Uit de totale analyse van het plangebied moet blijken waar nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen van de Steenuil en de Kerkuil zich bevinden, en wat geschikte, matig geschikte of ongeschikte foerageergebieden binnen een (vermoedelijk) territorium zijn. Vervolgens kan bepaald worden op welke onderdelen de voorgenomen plannen effect hebben en hoe belangrijk die onderdelen zijn voor de instandhouding van het territorium.

Tabel 1: Inventarisatie momenten van de Kerkuil en de Steenuil. Naast de data en activiteit is ook de temperatuur, windkracht en de neerslag genoteerd. Indien van belang zijn ook de begintijd en eindtijd van de inventarisatie genoteerd.

Datum	Activiteit	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Begintijd	Eindtijd
10-11-17	Sporen zoeken	12	4	Geen	n.v.t.	n.v.t.
14-02-18	Sporen zoeken	4	2	Geen	n.v.t.	n.v.t.
21-03-18	Avond-inventarisatie	1	2	Geen	18:30	00:30
21-04-18	Avond-inventarisatie	14	1	Geen	19:15	00:00
09-05-18	Ochtend-inventarisatie	16	1	Geen	04:30	08:30

Patrijs

De Patrijs is een beschermde inheemse diersoort. Net als alle andere vogels die van nature in het wild in Nederland voorkomen zijn patrijzen beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn. De soort staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels in de categorie 'kwetsbaar'. Ondanks dat deze Rode Lijst geen officiële juridische status omvat, heeft het in de praktijk een belangrijke signaleringfunctie.

Aangezien het plangebied geschikt is als broedhabitat voor deze soort is besloten tijdens alle daginventarisaties ook extra op te letten op mogelijk aanwezige broedsels of individuen/paartjes in broedhabitat. Aanwezigheid van een individu of een paartje kan duiden op een mogelijk broedsel in het plangebied.

Tabel 2: Inventarisatiemomenten van de Patrijs. Naast de data en activiteit zijn ook de temperatuur, windkracht en de neerslag genoteerd.

Datum	Activiteit	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag
21-04-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	14	1	Geen
26-04-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	12	3	geen
09-05-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	16	1	geen
22-05-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	21	2	geen
20-06-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	27	2	geen
03-07-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	28	3	geen
17-07-18	Patrijs inventarisatie en broedsel-check	24	2	geen

Rugstreepad

Om de aanwezigheid van de Rugstreepad aan te kunnen tonen, dan wel uit te kunnen sluiten, is de methode uit het kennisdocument van BIJ12 gebruikt. Het uitvoeren van inventarisaties waarbij geluisterd wordt naar kooractiviteit was niet meer mogelijk, omdat deze inventarisaties volgens het kennisdocument in de maanden april, mei en juli plaats moeten vinden. Om deze reden is ervoor gekozen om vijf inventarisaties uit te voeren waarbij zogenaamde herpetoplaatjes uitgelegd zijn in het plangebied die gecontroleerd zijn.

Amfibieën zijn koudbloedig en warmen zich op op zonnige plaatsen. Een extra hulpmiddel bij het opwarmen, kan gevormd worden door voorwerpen zoals boomstammen, stenen en dergelijke. Hieronder kunnen de dieren zich beschut opwarmen, zonder zich aan de directe zonnestralen en eventuele predatoren bloot te

hoeven stellen. Door het leggen van zogenaamde herpetoplaatjes (donkerkleurige, bitumen of aluminium golfplaten van 60 x 50 cm) wordt van deze eigenschap gebruikgemaakt bij de inventarisatie van onder andere soorten amfibieën. Onder deze golfplaatdelen zoeken diverse soorten beschutting en warmte.

In totaal is het plangebied zes keer bezocht; eenmaal om de plaatjes uit te leggen en daarna nog vijfmaal om de controles uit te voeren. Na de laatste controle zijn de plaatjes weer uit het plangebied gehaald.

Bij het uitleggen van de plaatjes is gelet op de kenmerken van het terrein. De plaatjes zijn neergelegd op locaties die geschikt zijn als habitat van de soort, zoals zandige, open plekken, tussen pioniersvegetatie en bij waterplassen en/of ondiepe watergangen. Tabel 3 geeft de data weer waarop de plaatjes uitgelegd en gecontroleerd zijn.

Tabel 3: Inventarisatie momenten van de Rugstreeppad. Naast de data en activiteit zijn ook de temperatuur, windkracht en de neerslag genoteerd.

Datum	Activiteit	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag
26-04-18	Plaatjes leggen	12	3	geen
09-05-18	Controleren plaatjes	16	1	geen
22-05-18	Controleren plaatjes	21	2	geen
20-06-18	Controleren plaatjes	27	2	geen
03-07-18	Controleren plaatjes	28	3	geen
17-07-18	Controleren en weghalen plaatjes	24	2	geen

Grondgebonden zoogdieren

Volgens gegevens van de Zoogdierverseniging en telmee.nl komen de beschermde Das (*Meles meles*), Wezel, Hermelijn (*Mustela erminea*) en Bunzing voor in de omgeving van het plangebied. Om deze reden is tijdens het veldbezoek beoordeeld in hoeverre het plangebied geschikt is voor deze soorten.

Tijdens de quickscan op 04-10-2017 zijn sporen van marterachtigen (mogelijk Das, Wezel, Hermelijn en/of Bunzing) aangetroffen. Er zijn twee holen aangetroffen van een kleine marterachtige. Ook is midden in het plangebied een keutel van een marterachtige en een prent van een dassenpoot aangetroffen. Van de Das zijn geen burchten gevonden in het plangebied. Wel is het plangebied mogelijk onderdeel van het foerageergebied van de Das, Wezel, Hermelijn en/of Bunzing. Om deze redenen kan aanwezigheid van de Das, Wezel, Hermelijn en/of Bunzing in het plangebied niet uitgesloten worden en diende aanvullend onderzoek naar deze soorten uitgevoerd te

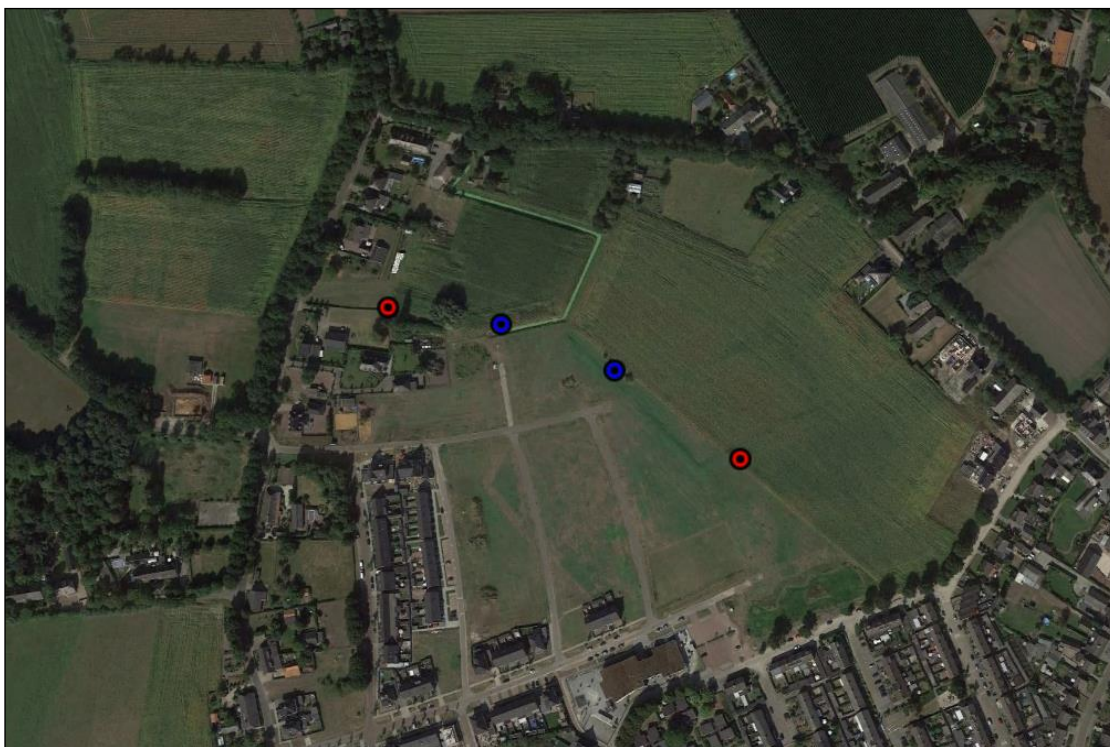
worden. In figuur 3 zijn de locaties van de waargenomen sporen van grondgebonden zoogdieren te zien.

De Das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreid aanwezige bosjes, heggen en houtwallen. Dit geldt ook voor de Hermelijn, Wezel en Bunzing, waarbij de Bunzing en Hermelijn ook voorkomen in vochtig terrein. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken en prooiresten, waaruit de aanwezigheid van deze soorten blijkt. Daarnaast zijn burchten een duidelijk kenmerk van de aanwezigheid van de Das.

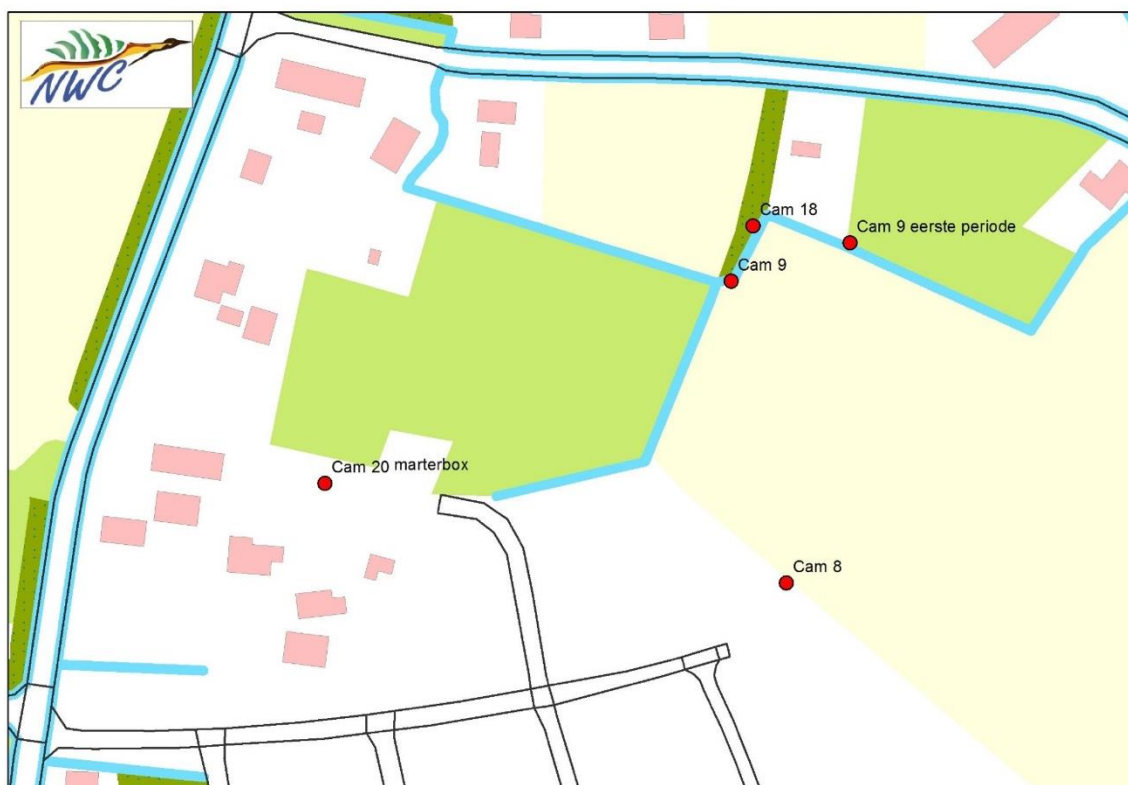
Het onderzoek is uitgevoerd volgens de 'handreiking kleine marters in relatie tot hun bescherming', opgesteld door de Zoogdierverseniging. Hierbij zijn er in totaal 3 camera's en een marterbox in het plangebied gezet in de periode november 2017 tot en met januari 2018. De cameravallen en de marterbox zijn op de meest geschikte plekken in het plangebied geplaatst; bij bosschages en bij mogelijke looproutes (figuur 4). Tijdens het verwisselen van de SD kaartjes is ook gezocht naar sporen van de soort.

Tabel 4: Data dat de cameravallen geplaatst, gecontroleerd en weggehaald zijn.

Datum	Activiteit
10-11-17	Plaatsen cameravallen
15-11-17	Cameravallen bijplaatsen en oude controleren
01-12-17	Cameravallen controleren
15-12-17	Cameravallen controleren en marterbox bijplaatsen
29-12-17	Cameravallen controleren
12-01-18	Cameravallen controleren en weghalen

Figuur 3: Locaties van gevonden (mogelijk) sporen Das (blauwe stip) en kleine marterachtige (rode stip).

Figuur 4: Locaties van de gebruikte cameravallen en de marterbox.

5 Resultaten

Kerkuil

De schuur, die tijdens de quickscan als geschikt bevonden was, is door middel van netten ontoegankelijk gemaakt voor vogels door de bewoners.

Tijdens geen van de bezoeken die zijn afgelegd, zijn exemplaren of sporen van de Kerkuil binnen het plangebied aangetroffen. Echter zijn er wel exemplaren van de Kerkuil waargenomen buiten het plangebied. Daarnaast is er buiten het plangebied een nestkast in een loods waargenomen waar een paartje Kerkuil gebruik van maakt. In tabel 5 zijn de data en de afstand tot het plangebied van de waarnemingen te zien. Echter, omdat tijdens geen van de drie veldbezoeken kerkuilen binnen het plangebied zijn waargenomen, of sporen zijn aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied, kan met voldoende zekerheid gesteld worden dat het gebied geen essentieel onderdeel is van het leefgebied van deze vogelsoort.

Stenuil

Tijdens geen van de bezoeken die zijn afgelegd, zijn exemplaren van de Steenuil binnen het plangebied aangetroffen. Tijdens het eerste bezoek is er echter wel een braakbal aan de rand van het plangebied gevonden. Deze is mogelijk van een Steenuil of van een Slechtvalk. Daarnaast zijn er individuen buiten het plangebied waargenomen. In tabel 5 zijn de data en de afstand tot het plangebied van de waarnemingen te zien. Echter, omdat tijdens geen van de drie veldbezoeken Steenuilen binnen het plangebied zijn waargenomen, of verdere sporen zijn aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied, kan met voldoende zekerheid gesteld worden dat het gebied geen essentieel onderdeel is van het leefgebied van deze vogelsoort.

Tabel 5: Waarnemingen van de Steenuil en Kerkuil tijdens de inventarisaties. De aantallen en afstand tot het plangebied is hier ook meegenomen.

Datum	Waargenomen soorten	Aantallen en gedrag	Afstand tot plangebied in meters
21-03-18	Kerkuil	Twee exemplaren (paartje). Reagerend op afgespeelde lokroepjes.	10
	Stenuil	Een individu. Reagerend op afgespeelde lokroepjes.	185
	Stenuil	Een individu. Reagerend op afgespeelde lokroepjes.	430
12-04-18	Stenuil	Een individu reagerend op afgespeelde lokroepjes.	739
	Stenuil	Twee individuen reagerend op afgespeelde lokroepjes.	720
09-05-18	Geen waarnemingen van uilen		
20-06-18	Stenuil	Een individu foeragerend	2000

Patrijs

Tijdens drie van de zeven bezoeken zijn er één of twee patrijzen waargenomen. Er zijn geen broedsels gevonden tijdens de inventarisaties. In de onderstaande tabel is te zien op welke data en hoeveel exemplaren patrijzen zijn gezien.

Tabel 6: Waarnemingen van de Patrijs binnen het plangebied.

Datum	Waargenomen soorten	Aantallen en gedrag
26-04-18	Patrijs	Eén opvliegend.
22-05-18	Patrijs	Paartje opvliegend.
20-06-18	Patrijs	Eén opvliegend.

Rugstreepad

Ondanks de vijf uitgevoerde controles zijn er geen exemplaren van de Rugstreepad of andere beschermde amfibieën waargenomen in het plangebied. De inventarisatiemomenten zijn terug te vinden in tabel 3 in het vorig hoofdstuk.

Grondgebonden zoogdieren

Zoals in tabel 7 te zien is zijn er twee waarnemingen van twee verschillende, onder de Wet natuurbescherming beschermde, grondgebonden zoogdieren gedaan: De Steenmarter (*Martes foina*) en de Bunzing. De Steenmarter is waargenomen op 4 december 2017 (figuur 4). De Bunzing is 29 december 2017 waargenomen (figuur 4).

Figuur 4: Waarnemingen van grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied.

Ondanks dat er tijdens de quickscan mogelijk sporen van de Das zijn gezien, zijn deze niet waargenomen tijdens het vervolgonderzoek. Daarnaast zijn geen andere sporen (zoals 'mestputjes' of een burcht) waargenomen tijdens de bezoeken die zijn afgelegd tijdens het vervolgonderzoek. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan hiermee worden uitgesloten.

Tabel 7: Waarnemingen m.b.v. cameravallen met soort en aantallen.

Camera	Diersoort	Waargenomen aantallen
Camera 8	Bosmuis	15
	Bruine rat	3
	Rosse woelmuis	1
	Haas	1
	Ekster	1
Camera 9	Haas	7
	Zwarte kraai	9
	Ekster	1
	Bunzing	1
	Bruine rat	2
	Vos	2
	Egel	1
	Koolmees	1
Camera 18	Bosmuis	13
	Rosse woelmuis	1
	Roodborst	3
	Merel	1
	Bruine rat	10
	Egel	3
	Winterkoning	1
	Koolmees	2
	Groene specht	1
	Zwarte kraai	6
	Haas	1
	Steenmarter	1
	Grote bonte specht	1
Marterbox	Geen beelden	

6 Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Kerkuil

Ondanks dat het plangebied mogelijk binnen het territorium valt van een paartje Kerkuil zijn hierbinnen geen waarnemingen gedaan van kerkuilen. Het onderzoeksgebied maakt hierdoor geen onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de Kerkuil. Er bestaan geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de functionele leefomgeving anders dan de zorgplicht.

Stenuil

Ondanks dat het plangebied mogelijk binnen het territorium van steenuilen valt zijn hierbinnen geen waarnemingen gedaan van steenuilen. Het onderzoeksgebied maakt hierdoor geen deel uit van de functionele leefomgeving van de Steenuil. Er bestaan geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de functionele leefomgeving anders dan de zorgplicht.

Patrijs

Er zijn een aantal (drie) waarnemingen van patrijzen gedaan binnen het plangebied, waarvan één waarneming een koppel was. Ondanks het intensieve onderzoek zijn er geen nesten en/of broedsels van de soort gevonden. Hierdoor geldt er anders dan de algemene zorgplicht geen verplichtingen voor deze soort. Wel wordt er aangeraden om een broedselcheck te laten uitvoeren, door een deskundig ecooloog, indien er in het broedseizoen gewerkt wordt.

Rugstreepad

Er zijn geen exemplaren van de Rugstreepad of andere aanvullend beschermde amfibieën waargenomen in het plangebied. Hierdoor bestaan er geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort anders dan de zorgplicht. Wel moet er tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met het feit dat de Rugstreepad snel braakliggende (bouw)terreinen weet te vinden. Om de migratie van deze soort naar het bouwterrein en aldus vertraging in het project te voorkomen, wordt aangeraden om het gebied welke braak komt te liggen af te schermen. Afschermen kan met behulp van worteldoek of stevig plastic van 50 cm hoog dat minimaal 10 centimeter in de grond ingegraven wordt.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn twee waarnemingen gedaan van beschermde grondgebonden zoogdieren: één Steenmarter en één Bunzing. Er is echter geen verblijfplaats van de Steenmarter en de Bunzing in het plangebied aanwezig. Omdat er tijdens het aanvullende onderzoek slechts twee waarnemingen gedaan zijn van grondgebonden zoogdieren kan er vanuit gegaan worden dat het plangebied geen onderdeel van een essentieel leefgebied van de Steenmarter en/of de Bunzing uitmaakt. Daarnaast zal het gebied waar de

waarnemingen zijn gedaan niet aangetast worden, maar in zijn huidige staat behouden blijven. Er zal dus geen leefgebied verdwijnen of in oppervlakte afnemen. Hierdoor bestaan er geen verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen van de Steenmarter en de Bunzing anders dan de zorgplicht.

Om deze redenen zullen er, ten aanzien van essentieel leefgebied en verblijfplaatsen, geen overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming plaatsvinden en zijn geen ontheffing of maatregelen nodig.

Referenties

Paulusse, A., 2017. *Quickscan flora en fauna 'de Bolst', Erp*. W1381/P17-174. Natuur-
Wetenschappelijk Centrum, Dordrecht

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit
Natuur, 27 maart 2013. Vleermuisprotocol 2013. www.gegevensautoriteitnatuur.nl en
www.netwerkgroenebureaus.nl

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet Natuurbescherming en Rode Lijst

In het kader van de Wet Natuurbescherming worden alle in Europa voorkomende en in het wild levende vogels beschermd en onderstaande soorten uit overige soortgroepen:

Amfibieën	Bultrug	Kleine	Gewone zeehond
<u>Habitatrichtlijn</u>	Butskop	dwergvleermuis	Grijze zeehond
Boomkikker	Dwergpotvis	Kleine hoefijzerneus	Grote bosmuis
Geelbuikvuurpad	Gestreepte dolfijn	Laatvlieger	Haas
Heikikker	Dwergvinvis	Meervleermuis	Hermelijn
Kamsalamander	Gewone dolfijn	Mopsvleermuis	Huisspitsmuis
Knoflookpad	Gewone spitsdolfijn	Noordse vleermuis	Konijn
Poelkikker	Gewone vinvis	Rosse vleermuis	Molmuis
Rugstreeppad	Griend	Ruige	Ondergrondse
Vroedmeesterpad	Grijze dolfijn	dwergvleermuis	woelmuis
	Kleine zwaardwalvis	Tweekleurige	Ree
<u>Overige soorten</u>	Narwal	vleermuis	Rosse woelmuis
Alpenwatersalamander	Noordse vinvis	Vale vleermuis	Steenmarter
Bruine kikker	Orca	Watervleermuis	Tweekleurige
Gewone pad	Potvis	Landzoogdieren	bosspitsmuis
Kleine	Spitsdolfijn van gray	<u>Habitatrichtlijn</u>	Veldmuis
watersalamander	Tuimelaar	Bever	Veldspitsmuis
Meerkikker	Walrus	Hamster	Vos
Middelste groene	Witflankdolfijn	Hazelmuis	Waterspitsmuis
kikker/bastaard	Witsnuitdolfijn	Lynx	Wezel
kikker	Witte dolfijn	Noordse woelmuis	Wild zwijn
Vinpootsalamander	Vleermuizen	Otter	Woelrat
Vuursalamander	<u>Habitatrichtlijn</u>	Wilde kat	Kreeftachtigen
	Baardvleermuis	Wolf	<u>Overige soorten</u>
Vissen	Bechsteins		Europese
<u>Habitatrichtlijn</u>	vleermuis	<u>Overige soorten</u>	rivierkreeft
Houting	Bosvleermuis	Aardmuis	Weekdieren
Steur	Brandts vleermuis	Boommarter	<u>Habitatrichtlijn</u>
	Franjestaart	Bosmuis	Bataafse
<u>Overige soorten</u>	Gewone	Bunzing	stroommossel
Beekdonderpad	dwergvleermuis	Damhert	Platte schijfhoren
Beekprik	Gewone	Das	
Elrits	grootoorvleermuis	Dwergmuis	
Gestippelde alver	Grijze	Dwergspitsmuis	
Grote	grootoorvleermuis	Edelhert	
modderkruiper	Grote hoefijzerneus	Eekhoorn	
Kwabaal	Grote rosse	Egel	
Zeezoogdieren	vleermuis	Eikelmuis	
<u>Habitatrichtlijn</u>	Ingekorven	Gewone	
Bruinvis	vleermuis	bosspitsmuis	

**Sporenplanten-
bladmossen**Habitatrichtlijn

Geel
schorpioenmos
Tonghaarmuts

**Sporenplanten-
varens**Habitatrichtlijn

Kleine vlotvaren

Overige soorten

Blaasvaren
Groensteel
Schubvaren

ZaadplantenHabitatrichtlijn

Drijvende
waterweegbree
Groenknolorchis
Kruipend
moerasscherm
Liggende raket
Zomerschroeforchis

Overige soorten

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde
ogentroost
Berggamander
Bergnactorchis
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode
wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Fanjegentiaan
Geelgroene
wespenorchis
Geplooid
vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt
zonneroosje
Glad biggenkruid

Gladde zegge
Groene nachtorchis
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote
leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuiseranjier
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerassgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood
peperboomje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

DagvlindersHabitatrichtlijn

Apollovlinder
Boszandoog
Donker
pimpernelblauwtje
Grote vuurvlinder
Moeraspereelmoer-
vlinder
Pimpernelblauwtje
Tijmblauwtje
Zilverstreephooi-
beestje

Overige soorten

Aardbeivlinder
Bospereelmoer-
vlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Duinpareelmoer-
vlinder
Gentiaanblauwtje
Grote
pareelmoervlinder
Grote vos
Grote
weerschijnvlinder
lepenpage
Kleine heivlinder
Kleine
ijsvogelvlinder
Kommavvlinder
Sleedoorpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparel-
moervlinder
Veenhooibeestje
Veldpareelmoer-
vlinder
Zilveren maan

NachtvlindersHabitatrichtlijn

Teunisbloempijl-
staart

HaftenHabitatrichtlijn

Oeveraas

LibellenHabitatrichtlijn

Bronslibel
Gaffellibel

Gevlekte
witsnuitlibel
Groene
glazenmaker
Mercurwaterjuffer
Noordse
winterjuffer
Oostelijke
witsnuitlibel
Rivierrombout
Sierlijke
witsnuitlibel

Overige soorten

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere
waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense
heidlibel
Speerwaterjuffer

KeversHabitatrichtlijn

Brede
geelrandwaterroof-
kever
Gestreepte
waterroofkever
Juchtleerkever
Vermiljoenkever

Overige soorten

Vliegend hert

ReptielenHabitatrichtlijn

Dikkopschildpad
Gladde slang
Kemp's
zeeschildpad
Lederschildpad
Muurhagedis
Soepschildpad
Zandhagedis

Overige soorten

Adder
Hazelworm
Levendbarende
hagedis
Ringslang

**Vaatplanten
(ernstig bedreigd
en bedreigd)**

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Armbloemige
waterbies
Beklierde
ogentroost
Bergandoorn
Bergbeemdgras

Berggamander
Berghertshooi
Bergvrouwen-
mantel
Besanjelier
Betonie
Bilzekruid
Blaasvaren
Blauw guichelheil
Bleek bosvogeltje
Bleek schildzaad
Bleke schubwortel

Blonde zegge
Bosdravik
Bottelroos
Brave hendrik
Brede raai
Breed wollegras
Bruinrode
wespenorchis
Christoffelkruid
Draadgentiaan
Draadklaver
Dreps

Driedistel
Driekantige bies
Duifkruid
Duitse
Duitse brem
Dwergrus
Dwergvlas
Echt lepelblad
Eironde
leeuwenbek
Fijn goudschem
Fijnstengelige

Rode Lijst vaatplanten en vissen

fonteinkruid
Fraai hertshooi
Franjegentiaan
Franse silene
Geel viltkruid
Geknikte
vossenstaart
Gelobde maanvaren
Gelobde melde
Genadekruid
gentiaan
Goorde veldsla
Gesteelde
zoutmelde
Getande veldsla
Gevlekt
Gevlekt
zonneroosje
Glad biggenkruid
Groene nachtorchis
Groenknolorchis
Groot spiegelklokje
Groot zeegras
Grote biesvaren
Grote bosaardbei
Grote bremraap
Grote
muggenorchis
Grote wolfsklauw
Handjesereprijs
Harlekijn
Heelbeen
Herfstschrøeforchis
hertshooi
Honingorchis
Italiaanse clematis
Kale
vrouwenmantel

Kleine wolfsklauw
Kleinste egelskop
Kleverige reigersbek
Klimopklokje
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolsteenbreek
Knobbies
Koprus
Korensla
Kraagroos
Kranskarwij
Kranssalie
Kruipend
moerasscherm
Lange zonnedaauw
Langstengelig
Liggend bergvlas
Liggende ereprijs
Linnaeusklokje
Malrove
Mannetjesorchis
Melkviooltje
Moerassgamber
moerasscherm
Moerassmele
moerasweegbree
Muurbloem
Muurganzenvoet
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Nachtkoekoeks-
bloem
Noords walstro
Onderaardse klaver
Ondergedoken
Overblijvende
hardbloem

Smalle raai
Spiesraket
Spiraalruppia
Spits havikskruid
Steenbraam
Stekende bies
Stijf struisriet
Stijve
Stijve steenraket
Stinkende
ganzenvoet
Stinkende kamille
Stofzaad
Tengere veldmuur
Trosgamber
Tweehuisige zegge
Valkruid
Veenbloembies
Veenmosorchis
Veenorchis
Veldgentiaan
Veldkruidkers
Verfbrem
Vetblad
Viltroos
Vliegenorchis
Vlottende
waterranonkel
Vlozegge
Vogelnestje
Voorjaarsganzerik
Vroege ereprijs
vrouwenmantel
Waterlepeltje
Waterlobelia
Weidekervel-
torkruid
Weidevergeet-mij-

Zilt torkruid
Zinkschapengras
Zinkviooltje
Zwartblauwe
rapunzel
Zweedse kornoelje

**Vissen (ernstig
bedreigd, bedreigd,
kwetsbaar,
gevoelig)**

Adderzeenaald
Ansjovis
Barbeel
Beekforel
Beekprik
Bittervoorn
Botervis
Driedradige meun
Elrits
Fint
Gestippelde alver
Gevlekte gladde
haai
Gevlekte griet
Glasgrondel
Grote koornaarvis
Grote
modderkruiper
Grote pieterman
Kleine slakdolf
Kopvoorn
Kroeskarper
Kwabaal
Pijlstaartrog
Ruwe haai
Serpeling
Sneep

Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuiser anjer
Karwij
Karwijselie
Klein glaskroos
Klein glidkruid
Klein nimfkruid
Klein spiegelklokje
Klein wintergroen
Klein zeegras
Kleine biesvaren
Kleine ereprijs
Kleine schorseneer
Kleine steentijm
Kleine tijm

Plat blaasjeskruid
Platte bies
Poppenorchis
Purperorchis
Riempjes
Roggelelie
Rond sterrenkroos
Ronde zegge
Rood bosvogeltje
Rossig fonteinkruid
Rozenkransje
Ruw paelzaad
Ruwe dravik
Scherpkruid
Slank wollegras
Slanke gentiaan

nietje
Welriekende
nachtorchis
Wergbloem
Wijdbloeiende rus
Wilde averuit
Wilde kievitsbloem
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Witte rapunzel
Witte
waterranonkel
Wolfskers
Wrangwortel
Zandwolfsmelk
Zeegerst

Stekelrog
Steur
Trompetter-
zeenaald
Vetje
Vlagzalm
Vorskwab
Winde
Zeepaardje
Zeestekelbaars
Zwarte grondel

Bijlage 2: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Als mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren. Indien goedgekeurd, wordt door de provincie een “positieve afwijzing” afgegeven.

Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- Is er een wettelijk belang?
- Is er een andere bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding in gevaar?

“Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling” of een “dwingende reden van groot openbaar belang” gelden echter niet als een wettelijk belang. Dit betekent dat de provincie in het kader van ruimtelijke ingrepen alleen een positieve afwijzing af kan geven.

Bescherming van vogelnesten

Artikel 3.1 lid 2 uit de Wet Natuurbescherming luidt:

“Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen”.

Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met eventueel aanwezige vogelnesten. Er is sprake van een nest wanneer er nestindicatief gedrag is waargenomen en/of er een broedsel aanwezig is. Het vernielen of beschadigen van een nest is verboden. Dit geldt voor alle vogelsoorten. De meeste vogels maken echter elk broedseizoen een nieuw nest of zijn goed in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen onder de bescherming van de Wnb wanneer het in gebruik is (tijdens het broedseizoen). Wanneer een dergelijk nest niet in gebruik is, is geen ontheffing nodig voor het vernielen of beschadigen ervan.

Verstoring van vogels is ook verboden, maar er bestaat een uitzondering voor verstoring die niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5 Wnb). Dit betekent dat verstoring tijdens het broedseizoen toegestaan is, mits de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort gewaarborgd blijft.

Een (beperkt) aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van deze vogelsoorten zijn niet alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn, maar het hele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tot slot is er nog een categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor deze soorten is extra onderzoek nodig, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd; deze soorten zijn namelijk *wel* jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Hieronder de lijst met jaarrond beschermde vogelnesten:

Nesten van de volgende soorten zijn jaarrond beschermd indien ze nog in functie zijn:

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>
Ransuil	<i>Asio otus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Steenuil	<i>Athene noctua</i>
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>

Nesten van de volgende soorten zijn niet jaarrond beschermd (categorie 5), maar hiervan is inventarisatie wel gewenst:

Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Bosuil	<i>Strix aluco</i>
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>
Eider	<i>Somateria mollissima</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Glanskop	<i>Parus palustris</i>
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>
Groene specht	<i>Picus viridis</i>
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
Hop	<i>Upupa epops</i>
Huiswaluw	<i>Delichon urbica</i>
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
Raaf	<i>Corvus corax</i>
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>